

VELKOMMEN TIL SPORET I HJORTSHØJ

Sporet ligger i udkanten af landsbyen og er del af Landsbyliv i Hjortshøj, en almennyttig forening med udspring i Andelssamfundet. Der er adgang til sporet fra Gl. Kirkevej og bunden af Østergårdstøften gennem hullet i hegnet (se kort). Ruten er ca. 2 km lang, med fortrinsret for gående. Sporet er ikke for andre maskiner end landbrugets, og hunde skal føres i snor. God fornøjelse!

1 ANDESSAMFUNDET I HJORTSHØJ

Andelssamfundet i Hjortshøj (AiH) er en landsby i landsbyen, hvor ca. 300 mennesker bor og deler hverdag med fokus på bæredygtighed og fællesskab. Det overordnede mål er ansvarlighed i omgangen med mennesker, ressourcer og natur. De første huse blev bygget i bogruppe 1 i 1992, og siden er endnu syv bogrupper kommet til. Her er blevet eksperimenteret med ubrændt ler, træbeklædning, naturmaling, passiv solvarme, separationstoiletter og grøn spildevandshåndtering. AiH er ramme om mange forskellige aktiviteter baseret på frivillig arbejdskraft. Her er fællesspisning i fælleshuse, kulturhøjskole, årlige traditioner som sommerfest, lysfest, økologisk høstmarked og meget mere.

2 SØERNE I AIH

I det oprindelige landskab lå søer og vandhuller som perlerækker på snor. Vi har genoprettet tre af de gamle søer, den ene som overløbsbassin for boligerne, de to andre fødes af grundvand. Den store sø ved shelteret har en brønd, som regulerer vandstanden, mens den lille sø mod vest er ureguleret, indtil vandstanden bliver så høj, at den løber over i sheltersøen. Svingende vandstand giver dynamik, og frøerne er glade for varme vandhuller som tørrer ud om sommeren. Der er fundet lille og stor vandsalamander samt skrubbudse og butsnudet frø i området. I sheltersøen er der kommet en bestand af karusse, og nogle af disse er naturligt orange. I 2010 kom en fiskeørn forbi og tog en karusse i søen. Man må gerne fiske i søerne, men haletudser og salamandre skal sættes ud igen.

3 KULT-URSKOVEN

Kult-urskoven blev oprindeligt plantet som energipil med henblik på Andelssamfundets fælles fyr. Da det viste sig, at pilen ikke var rentabel at høste og brænde, valgte vi at udlægge den til fri udvikling. Den tætte skov er fin til gemmesteder og hulebygning, og midt i skoven findes en bålplads med et stort sejl over. Her kan byens børnehaver og andre lave mad over bål, og i de lune sommeraftener kan man samles med guitar og sange. I den øverste del af skoven er der arbejdende kunstnere med løbende udstillinger af skulpturer.

Det er spændende at se, hvordan naturen udvikler sig, når den ikke forstyrres, kultiveres og ordnes. I dag er der indvandet mange forskellige buske og træer, som spirer villigt i pilens skygge. Der er også kommet bregner, orkidéen b og den ualmindelige plante skælrod, som snylter på piletræerne. I skovens udkant har vi plantet forskellige hjemmehørende træer og buske for at fremme mangfoldigheden.

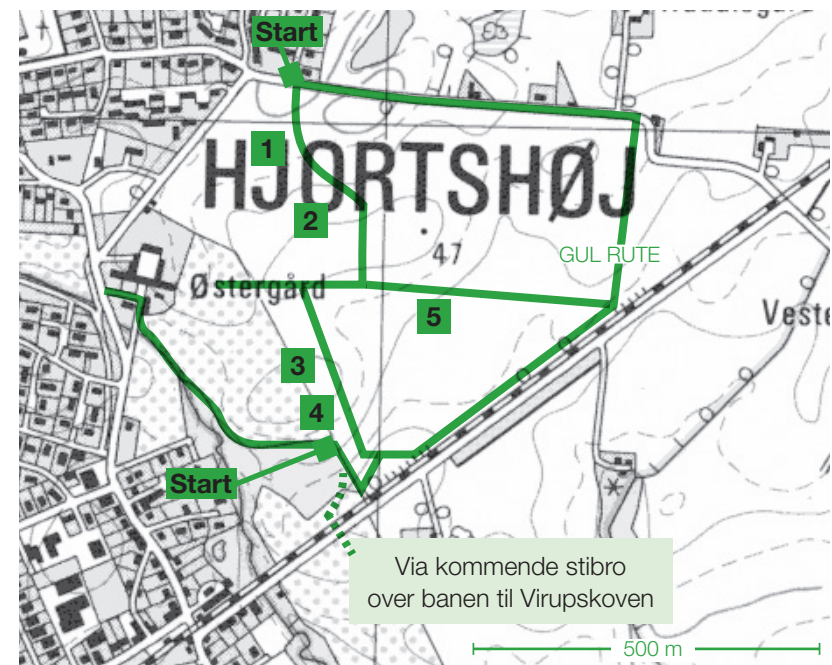
4 BIAVL

Se, det summer af sol, og i AiH findes der hele to bigårde. Den ene ligger i æblelunden ved søen, hvor bierne har adgang til drikkevand, og hvor frugtræerne nyder godt af bestøvningen. Den anden ligger i pileskoven, og det siges, at man snildt kan smage forskel på honningen fra de to bigårde, der i øvrigt er præget af områdets store variation af planter og træer. Der slynges tre gange om året – på grundlovsdag, ved midsom-

ertid og i sensommeren. Honningen fra AiH kan ikke kaldes økologisk, da det kræver udelukkende økologisk dyrkning inden for biernes flyveradius på fem km.

5 LANDBRUGET

Andelssamfundet har forpagtet 17 hektar jord af Århus Kommune, og jorden dyrkes biodynamisk, hvilket er skrapere end de økologiske dyrkningskrav, plus at der tages særlige hensyn til jordens dyrkningskraft. I landbruget er der i dag kødkvæg, kødgeder, kløvergræsmarker og økologiske grøntsager på andelsbasis. Grøntsagsdyrkingen har ca. 100 medlemmer, hvoraf en del bor uden for AiH, og kødet sælges ved stald døren. Markerne flytter omkring fra år til år i et sædskifte som sikrer, at kløveren samler kvælstof til jorden, og at ukrudt og skadedyr holdes i ave. Dyrenes gødning indsamles fra stalden og spredes på markerne. Ved sheltersøen dyrkes økologiske æbler, og ovenfor findes et område med kolonihaver, som lejes ud til økologisk dyrkning. Her kan man også gå en tur på netværket af små listige stier.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med
gule trekkanter på pæle

DYR PÅ SPORET

Dagsommerfugle

Sommerfuglene har det svært i agerlandet, men her prøver vi at give dem plads. På en god dag kan man se sekspletet kollesværmer og almindelig blåfugl, hvis larver lever på planten kællingetand. Der er også mange kålsommerfugle – de frådser i øko-kål.

Hare

Harene ynder det varierede agerland med græsmarker og grøntsager. De danser og bokser i den tidlige morgenstund og "plysser" kålen om vinteren. Når vi sover, sniger de sig også op mellem husene og spiser friske grønne skud.

Sanglærke og agerhøne

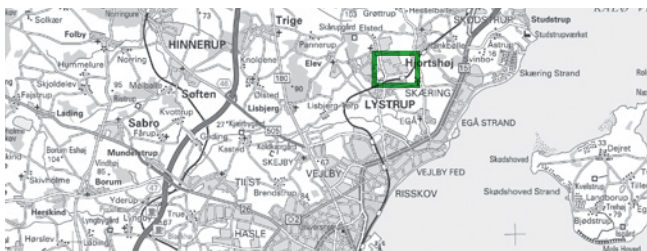
Al vintermismod må lade livet, når sanglærken ankommer i marts, ja nogle gange i februar, og varsler foråret med sine optimistiske triller. Agerhønen er ikke så glad ved hunde og katte, men kigger alligevel forbi.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

© Kort & Matrikstyrelsen

Sporet i Hjørtshøj ligger i udkanten af landsbyen ca. 14 km nord for Århus C. Kør til Hjørtshøj ad Grenåvej eller Djurslandsmotorvejen, afkørsel Hjørtshøj. Eller tag Grenåbanen og stå af på Hjørtshøj Station.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Sporet i Hjørtshøj løber på Andelssamfundets forpagtede jord og kommunalt ejede arealer. Når man færdes på sporet, skal det naturligvis ske under hensyntagen til de dyr, planter og mennesker, man møder undervejs.

MERE INFORMATION

Hvis du vil vide mere om Sporet i Hjørtshøj, er du velkommen til at kontakte Rasmus Ejrnæs, Gl. Kirkevej 74, 8530 Hjørtshøj, t/ 32 10 33 42. Læs mere på www.andelssamfundet.dk og www.landsbyliv.org

BIDRAG TIL FOLDEREN

Århus Kommune, Landsbyforum, Landsbyliv og Andelssamfundet i Hjørtshøj har bidraget til sporets tilblivelse. Tak til Ann-Charlotte Knudsen fra AiH for skitsen til folderens forside.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet.
Støttet med tilskud fra Friluftsrådet

Tekst: xx · Tegninger, indhold: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug og Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR03xx. www.artegrafix.dk. 1/2011

Sporet i Hjørtshøj

